

א

אל : המנכ"ל

מאת : שה"ח

אלו הן מחשבות ראשונות שהחלו מנסרות בראשי לרגל - א) חילוף הדעות ביני לבין השגריר אילת על פשר הצהרתו האחרונה של שר החוץ אידן בבית-הנבחרים הבריטי והמסקנות הנובעות ממנה; ב) שיחתי עם הציר יורן על בעיית הצטרפותנו לברית הבלקנית; וג) בדיקת כמה הנחות במדיניות החוץ שלנו שערכתי לעצמי אגב הכנת שני נאומי בכנסת.

הגישה שהחלה מתגבשת אצלי ואשר בעצם אין בה אולי משום חידוש-הלכה, אלא רק חידוש-הדגשה, באה לידי ביטוי בפיסקת הסיום בנאום התשובה שלי על הויכוח בכנסת.

הנושא הוא בעיית הבריתות הצבאיות המכסות את המפה של המזרח-ברשת ההולכת ומצטופפת, בעוד שלישראל אין כל חלק ונחלה בתהליך זה והיא מופיעה יותר ויותר כ"עם לבדד ישכון ובגויים לא יתערב". בריתות אלו הן כידוע לנו היטב, משני מינים: ראשית, ברית מדינות האזור בינן לבין עצמן, אם במסגרת החבר הערבי או ברית מיוחדת כעין זו שבין תורכיה ופאקיסתן, אשר עיראק עשויה להצטרף אליה; שנית, בריתות או חוזים שבין מדינות האזור לבין אחת המעצמות האדירות כגון ירדן-בריטניה, עיראק-בריטניה, מצרים-בריטניה ועיראק-אה"ב.

טבעי הדבר כי מצב זה גורם לנו חששות כבדים. צפויה לנו סכנה משולשת : א) התקפה משותפת של כל המדינות הערביות עלינו; ב) עדיפות כוחן המזוין של המדינות הערביות כתוצאה מאספקה חד-צדדית של נשק מערבי להן, ביחוד מצד אה"ב; ג) הורדת קרננו מבחינה בין-לאומית מתוך התפתחות זיקה הדדית בין המעצמות המערביות לבין מדינות האזור, אשר אין לנו פיצוי כלפיה.

כן טבעי הדבר כי במצב זה מתעורר אצלנו הרצון להגיע להתקשרות מקבילה עם המעצמות או לפחות להשתייך לארגון הגנה אזורי מתאים, שיאפשר לנו להישען על כוחם של שכנים הנמצאים מחוץ למסגרת החבר הערבי, כגון הברית הבלקנית.

נאמן 1954 ?